

interne nota

Aan Dhr. dr. A. Klink, Minister van VWS
Van
Kopie
Onderwerp Handhavingbeleid IGZ Veiligheidsnormen Ziekenhuizen

Doel van deze nota

1. In deze nota treft u het voorgenomen handhavingbeleid van de Inspectie voor de Gezondheidszorg aan, ten aanzien van Veiligheidsnormen Ziekenhuizen.

Aanleiding

2. U bent met de Tweede Kamer overeengekomen om t.b.v. het vergroten van de veiligheid van de ziekenhuiszorg een set veiligheidsnormen vast te stellen vanuit de gedachte dat hiermee de ondergrens van veilige zorg geborgd zal zijn.
3. In aanvulling op het voorstel van de veldpartijen voor de veiligheidsnormen ziekenhuizen, vindt u in deze nota het voorgenomen handhavingbeleid van de IGZ.
4. De inspectie wil voorspelbaar en transparant zijn in haar optreden en hecht er daarom aan om de set normen, voorzien van dit handhavingbeleid, aan derden (de Tweede Kamer en veld) kenbaar te maken.

Status van veiligheidsnormen

5. De IGZ ziet veiligheidsnormen als veldnormen met een specifiek karakter.
6. Veiligheidsnormen zijn daarbij een onderdeel van het reguliere veiligheidsbeleid van professionals en ziekenhuizen en dus ook van het totale toezicht op veiligheid.
7. De verdere ontwikkeling en het onderhoud van veiligheidsnormen ziekenhuizen vergen een aparte procedure. De IGZ adviseert u daarom hiervoor beleid vast te stellen.

Uitgangspunten handhavingbeleid veiligheidsnormen ziekenhuizen

8. De inspectie hanteert als uitgangspunt voor de *handhaving* het Handhavingskader van de IGZ¹.
9. De inspectie hanteert de volgende uitgangspunten voor de *toezichtsmethodiek* voor veiligheidsnormen:
 - de risico's waarop de veiligheidsnormen zijn gebaseerd, moeten herkend en erkend zijn;
 - de bijbehorende acties ter voorkoming van schade moeten gedragen zijn;
 - de omgeving of omgevingsfactoren moeten (zo mogelijk) worden aangepast om de risico's te reduceren dan wel gewenst gedrag te bevorderen;
 - naleving zal nooit 100% zijn, er kunnen altijd redenen zijn om af te wijken;
 - handhaving is een sluitstuk.
10. Voor veiligheidsnormen geldt dat het risico herkend en erkend is en dat de bijbehorende actie gedragen is.

Datum
10 mei 2010

HANDHAVINGBELEID VEILIGHEIDSNORMEN ZIEKENHUIZEN

Een handhavingbeleid bestaat uit een beschrijving van de normering, wijze van onderzoek en het zo nodig handhaven door de IGZ.

Ingangstermijn van dit handhavingbeleid is in principe direct na het verschijnen/publiceren van de normen door het veld. Immers, veiligheidsnormen zijn al langer bestaande normen die breed gedragen en geïmplementeerd zijn.

A. Normering

Zie de normen zoals deze door Orde, NVZ en NFU aan u zijn aangeboden.

B. Wijze van onderzoek

De IGZ kent drie vormen van onderzoek:

Incidentenonderzoek

- Bij het onderzoek van meldingen, waaronder calamiteiten zal het niet-naleven van veiligheidsnormen zwaar wegen in de beoordeling. Zorgaanbieders dienen de veiligheidsnormen te kennen en na te leven (tenzij gemotiveerd afwijken gerechtvaardigd is).

Thematisch onderzoek

- De IGZ zal voorsnog geen thematisch onderzoek 'naleving van veiligheidsnormen' gaan uitvoeren. Immers, veiligheidsnormen worden verondersteld ingebed te zijn in bestaande richtlijnen en praktijken. Indien voor een onderwerp van thematisch onderzoek naast andere veldnormen ook veiligheidsnormen bestaan, worden veiligheidsnormen uiteraard wel meegenomen in het onderzoek. Wanneer mocht blijken dat veiligheidsnormen toch een breder probleem vormen mbt naleving kan de IGZ alsnog overwegen hiernaar een TT te doen.

Risicogestuurd onderzoek

¹ IGZ-handhavingskader. Richtlijn voor transparante handhaving. december 2008

- Na beoordeling van de aangeleverde veiligheidsnormen zal de IGZ samen met haar Basissetpartners (Orde, NVZ, NFU) beoordelen of het nodig/wenselijk is om veiligheidsnormen op te nemen in de basisset kwaliteitsindicatoren ziekenhuizen, om daarmee naleving te bevorderen en te controleren.

Datum
10 mei 2010

C. Handhaving

- De IGZ gaat ervan uit dat de zorgprofessionals er alles aan doen om in gedrag/werkwijze veiligheidsnormen na te leven en/of de omgeving zodanig aan te passen dat niet-naleven van veiligheidsnormen leidt tot onhandige of onwerkbaar situaties (zoals een diesel pomp slang niet past in een benzine autotank).
- Het niet naleven van een veiligheidsnorm zal zwaarder worden meegewogen in de handhavingsconsequenties dan andere veldnormen. De IGZ gaat immers uit van vertrouwen dat de zorgaanbieders zich aan veiligheidsnormen houden. Wanneer dit vertrouwen beschaamd wordt zal de IGZ ingrijpen.
Het IGZ handhavingskader start bij stimuleren en motiveren. Om hierboven geschetste redenen zijn deze soort maatregelen voor veiligheidsnormen niet meer nodig (ze zijn immers herkend en gedragen als absolute ondergrens). Het IGZ handhavingskader voorziet verder in corrigerende, bestuursrechtelijke, tuchtrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen. Deze zullen worden ingezet bij het niet naleven van veiligheidsnormen. Met andere woorden, de IGZ biedt geen ruimte meer voor verbetermaatregelen maar zal direct overgaan tot het nemen van passende, handhavende maatregelen. Deze maatregelen zet de IGZ proportioneel in. Dit houdt in dat ernst van het risico, herhaald optreden, inzicht in eigen handelen, bereidheid tot verandering en herhaalkans meegewogen worden bij de bepaling van de maatregelen.
- De inspectie is van mening dat het huidig handhavingsarsenaal voldoende handvatten biedt voor het toezicht op veiligheidsnormen.